

İçmimarlık Eğitiminde Üniversite-Sanayi İşbirliği Modeli: Yerinde, Yaparak Öğrenme

Doç. Dr. Gözen Güner Aktaş

Makale Geliş Tarihi: 27.09.2019
Yayına Kabul Tarihi: 18.11.2019

Özet

Bu çalışma, Başkent Üniversitesi İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü tarafından geliştirilen üniversite-sanayi işbirliğini temel alan yenilikçi bir eğitim modelini sunmaktadır. Çağdaş eğitim süreçleri içerisinde sanayinin üniversite eğitimine etkin katılımının eğitim kalitesini yükselttiği tespit edilmiştir. Bu çalışma içmimarlık eğitiminde eksik kalan mesleğin uygulama boyutunun akademik süreçlere dâhil edilebilmesi konusunda geliştirilen bir model önermektedir. İçmimarlık alanındaki bu yenilikçi model, köklerini Bauhaus'un uygulama odaklı tasarım eğitimi modelinden almaktadır. Eğitim yöntemleri içerisinde kalıcı öğrenmenin en güçlü olduğu model olan, yerinde ve yaparak öğrenme, katılımcı öğrenme modelleri projenin eğitim modelleri olarak kullanılmıştır. Bu eğitim modeli ile içmimarlık ve çevre tasarımı eğitimindeki uygulamaya yönelik eğitim eksikleri akademik süreçleri içerisinde tamamlanması hedeflenmiştir. İçmimarlık ve Çevre Tasarımı eğitiminin teorik ve tasarım boyutlarını üniversitede; uygulamaya yönelik pratik boyutlarını ise sanayide deneyimleyerek kazandıkları bu modelde, öğrencilerin mesleğe daha donanımlı olarak hazırlanması hedeflenmektedir.

Anahtar Sözcükler: İçmimarlık, Tasarım Eğitimi, Yaparak Öğrenme, Üniversite-Sanayi İşbirliği

UNIVERSITY-INDUSTRY COLLABORATION MODEL IN INTERIOR ARCHITECTURE EDUCATION: LEARNING BY DOING

Abstract

This study presents an innovative educational model based on university-industry cooperation developed by Başkent University Department of Interior Architecture and Environmental Design. It has been determined that the effective participation of industry in university education in contemporary education processes increases the quality of education. This study proposes a model developed to include the production dimensions of the profession which is missing in interior architecture education into academic processes. This innovative model in the field of interior architecture is rooted in Bauhaus's practice-oriented design education model. Among the training methods, the most effective model of permanent learning, on-site learning and learning by doing, participatory learning models were used as educational models of the project. With this educational model, it is aimed to complete the educational deficiencies in the interior architecture and environmental design education within the academic processes. With this project the theoretical and design dimensions of Interior Architecture and Environmental Design education are given by the university and the practical dimensions in the industry. This experiencing in the industry provides students a better equipped professional life.

Keywords: Interior Architecture, Design Education, Learning by Doing, University-Industry Collaboration

Doç. Dr. Gözen Güner Aktaş, Başkent Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, Ankara.
E-posta: gozenaktas@hotmail.com. ORCID: 0000-0002-2731-9850

Giriş

Üniversite-sanayi işbirliği kavramı son dönemde üzerinde ne çok durulan kavramlardan biridir. Üniversite-sanayi işbirliği, en temel biçimiyle, ülke sanayinin, bilimsel ve teknolojik araştırmalar sonucu ortaya konan bulguları, pazarlanabilir bir ürüne, hizmete, yeni ya da geliştirilmiş bir imalâta veya dağıtım yöntemine, yeni bir toplumsal hizmet yöntemine dönüştürmede sanayi ve üniversitenin çözüm ortağı olarak çalışmasını hedefler (Göker, 2001: 28). Yenidünya düzeninde inovasyon bilgi ve tasarım odaklı bir model olarak geleceği şekillendiren temel bir kavram olarak ortaya çıkmıştır. Bu çalışma, üniversite-sanayi iş birliği ile geliştirilen eğitim modelini ve bu modelin içmimarlık eğitimine katkılarını ortaya koymaktadır. Bu model ile uygulama alanında, sanayi destekli eğitim ortamlarının oluşturulmasıyla, teorik ve uygulamalı bilgi birikimlerinin sağlanacağını üniversite ve sanayinin kendi kazanımlarını öğrencilere aktarabileceği bir eğitim ortamı oluşturulmuştur.

Üniversite- Sanayi İşbirliği Modeli

Küresel anlam da üretime ve dünya pazarlarında girebilme adına da tasarım ve inovasyon sanayinin vazgeçilmez bir unsurudur. Bu gerçeklerden hareketle, üniversite-sanayi işbirliği ulusal inovasyon sisteminin en kritik halkalarından biridir (Göker, 2001: 29). Son dönemlerde üniversitelerin vazgeçilmez parçaları olarak ortaya çıkan teknoparklar, tekno-kentler, teknoloji transfer ofisleri gibi, ulusal inovasyon sisteminin başka pek çok unsurunun varlık nedeni, bu işbirliğinin kurulabilmesini kolaylaştırmak ve mümkün kılmaktır (Acar ve Tugay, 2007: 7)

Sanayi toplumu daha fazla nitelikli, iyi yetişmiş, donanımlı, kalifiye elemana ihtiyaç duymaktadır. Kamu ve özel sektör; veriyi daha iyi işleyebilecek, bilgiyi daha iyi kullanabilecek, toplumun gereksinimlerini daha iyi anlayabilecek nitelikli çalışanlar talep etmektedir (Cengiz, 2014: 4). Bilgi Toplumu birbirine bağlı dört unsurun bileşkesinden oluşmaktadır:

1. Bilimsel araştırmalar ile yeni bilgilerin üretilmesi.
2. Üretilen bilgilerin eğitim yoluyla aktarılması
3. Bilimin iletişim teknolojileri ile yaygınlaştırılması.
4. Teknolojik yenilik (inovasyon) araçları ile işletilmesi.

Bilgi toplumunun temelini oluşturan kurum olarak üniversiteler; araştırma, eğitim ve yeniliğin kesişim kümesinde bulunmaktadır (Cengiz, 2014: 6).

Bal ve Yavuz (2013:131) küresel ekonominin ana unsuru olan sermayenin birikimi şöyle tanımlamaktadır: “Bilginin ve enformasyonun üretime yansması ve bu bilginin bilim temelli olmasıdır”. Bilginin yeni enformasyona dayalı uluslararası sistemlerin en önemli unsuru olduğu gerçeği üniversiteleri de bu nitelikli bilginin üretim mekânları olarak sistemin içerisinde ayrılmaz bir paydaş olarak konumlandırmaktadır. Var olan üretim bilgi teknoloji ve üretim yöntemlerinin geliştirilmesi, yeni bilginin ve yeni üretim yöntemlerinin geliştirilmesi üniversitelerin katkısı ile sağlanabilmektedir (Cengiz, 2014: 7).

Üniversite–sanayi işbirliği ile doğacak yenilikçi yaklaşımlar ulusal politikalar ile yakından ilgilidir. Bu işbirliğinin makro düzeydeki etkileri ülkelerin bilim ve teknoloji politikaları ile belirlenirken, mikro düzeyde ise, üniversite ve sanayi arasında yarar dengesi kurularak belirlenir (Bal ve Yavuz, 2013: 133). Her paydaşın kazanımı ve gelişimi temel hedef olarak ortaya konmaktadır. Temel amaçlara hizmet eden üniversite–sanayi işbirliğinin başlıca hedefleri aşağıdaki gibi sıralanabilir;

1. Üniversite ve sanayide: eğitici, öğretici, araştırmacı, uygulayıcı, üretici, denetleyici, planlayıcı, yaratıcı niteliklerin kazandırılması ve geliştirilmesi.
2. Üniversitelere sanayicilerin deneyim, birikim, sorun ve beklentilerinin aktarımı ve buna bağlı olarak, araştırma, eğitim ve öğretim programlarının yönlendirilmesi ve geliştirilmesi.
3. Sanayinin yenilenmesi, üretimin kalite ve verimliliğinin arttırılmasında üniversite potansiyelinden yararlanılması.
4. Mevcut Ar-Ge kaynaklarının verimli kullanılması.
5. Rekabeti geliştirmek için, orta ve uzun vadeli işbirliği programlarının hazırlanması.
6. Ülkenin geleceğe yönelik eğitim – sanayi – kalkınma hedeflerinin belirlenmesinde etkin görev alınması.
7. Mevcut ortam ve koşullarda bilimsel, ekonomik ve sosyal kalkınma hedeflerine ulaşılmasında, Ar-Ge çalışmalarıyla katkıda bulunulması.
8. Üniversitelere maddi kaynak oluşturulması.
9. Sanayinin dışa bağımlı giderlerinin (Araştırma, lisans, patent vb.) azaltılması (Vardar, 1994: 125).

Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde, üniversiteler eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yanı sıra temel ve uygulamalı alanlarda bilgi üretmek ve bu bilgileri özel sektör birimlerinin karşıladıkları sorunlara pratik çözümler getirerek katkıda bulunmak zorundadırlar. Üniversitelerin teorik ve temel bilgilerinden yararlanılarak sanayinin ihtiyaç duyduğu yaratıcı ve nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak sanayi işbirliği mümkündür.

Üniversite eğitiminin alana yönelik nitelikli insan gücü yetiştirmeyi hedefler bilimsel çalışmalarla alanları destekler. Toplam bir başarının sağlanması için üniversitenin eğitim ve bilimsel araştırma yaptığı alana tek başına vereceği katkı yeterli değildir. Günümüzde işletmelerin başarısında teknoloji ve sermaye kadar nitelikli iş gücü de önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır (Dündar, Yılmaz ve Kara, 2014: 123)

Küresel düzeyde hızla değişen pazar ve rekabet koşulları nedeni ile üniversite ve sanayi işbirliği topluma çok daha verimli ve nitelikli bir katkı sunabilir. Bu çalışma içmimarlık ve çevre tasarımı disiplininde eğitim süreci içerisinde sanayi ile iletişim sağlamayı hedeflemiştir. Bu kapsamda alana yönelik eksiklikleri, sektörle beraber belirlemek ve sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünü sektörle beraber yetiştirmek projenin temel hedefidir.

İçmimarlık Eğitiminin Tarihsel Dinamikleri

İçmimarlık mesleğinin, insanın yaşadığı mekânı tanımlama ve anlamlandırma ihtiyacı ile birlikte ele alındığında; ilk insan topluluklarının yaşam mekânlarına kadar uzanan köklü bir tarihe sahip olduğu söylenebilir. Profesyonel bir disiplin olarak kurumsallaşması gerek ülkemizde gerekse dünyada 20. yüzyılın ilk yıllarına tarihlenmektedir. Köklü bir disiplin olarak içmimarlık disiplininin, ülkemizdeki eğitim tarihi de Cumhuriyetin ilk yıllarına dayanmaktadır. Ülkemizde resmi olarak İç Mimarlık eğitimi 1925 yılında İstanbul'da Sanayi-i Nefise Mektebi Ali'si (İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi) bugünkü adıyla Mimar Sinan Üniversitesi'nde başlamıştır (Kaptan, 1998: 67).

İçmimarlık eğitiminin ülkemizdeki gelişimi, 1954 yılında kurulan İstanbul Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu (bugünkü adıyla Marmara Üniversitesi) ile devam etmiştir. Bu sistemin oluşumunda İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi profesörlerinden Sabri Oran ve Stuttgart Güzel Sanatlar Akademisi profesörlerinden Rudolf Schnek'in etkin katkısı olmuştur. Kurucu irade Bauhaus eğitim modelini akademinin temel eğitim modeli olarak benimsemiştir. Bauhaus modeli, resim, heykel ve el sanatları gibi uygulamalı sanat kollarını bir bütün olarak birleştirmeyi amaçlamıştır (Cross, 1983: 46) Bauhaus modeli örnek alınarak kurulan sanat okullarında, uygulamalı

bir disiplin olarak içmimarlık disiplini de uygulama atölyeleri ile eğitimini sürdürmüştür (Gürel, 2014: 22). Günümüz anlamında İçmimarlık bölümü ilk mezunlarını 1960-1961 yılında vermiştir. Bu mesleki kuşak içmimarlık eğitimi uygulamalı bir ortamda ve uygulama odaklı olarak almıştır. Bu anlamda da teorik bir altyapı ile uygulama tecrübesini birleştiren bir kuşak olarak meslek içerisinde kendilerine ait, önemli bir yere sahiptirler (Şumnu, 2014: 9).

Sırasıyla, Hacettepe Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesinin ilgili Fakültelerinde İçmimarlık bölümlerinin açılması ile ülkemizde içmimarlık eğitimi yaygınlaşmaya başlamıştır (Kaptan, 2015: 67). Fakat sonraki yıllarda yaygınlaşarak devam eden içmimarlık eğitiminde; eğitimin ve mesleğin çok önemli bir dinamiğini oluşturan uygulama ayağı bir yönüyle eksik kalmıştır. Bauhaus modeli ile ülkemize giren uygulama odaklı içmimarlık eğitimi yerini teorik altyapının etkin olduğu teorik ve tasarım odaklı bir eğitim modeline terk etmiştir. Günümüzde ülkemizde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 60'ın üzerinde içmimarlık bölümü binlerce mezun vermektedir. Ülkemizde yasal olarak çalışma hakkı elde eden İçmimarlar, 1976 yılında resmi olarak kurulmuş olan TMMOB İçmimarlar Odasına bağlı olarak hizmet vermekle yükümlüdür.

Bugün ülkemizde çok sayıda üniversitede devam emekte olan içmimarlık eğitimlerinin müfredat ve ders içerikleri de birbirlerine oldukça yakındır. Üniversitelerimizde içmimarlık disiplininin teorik ve tasarım süreçlerine yönelik eğitimi nitelikli şekilde verilmektedir. Fakat disiplinin uygulamaya yönelik boyutu üniversite ortamında eksik kalmaktadır. Eğitim sürecinde, üniversitelerin müfredatlarına göre değişiklik göstermekle beraber; çeşitli dönemlerde ve çeşitli sürelerle staj ve benzeri uygulama süreçleri bunu desteklemekte yetersiz kalmaktadır. Staj ve benzeri süreçlerle ilgili temel problemlerden biri de bu eğitimlerin çoğunlukla üniversite dışında olmasıdır. Üniversitenin bir parçası olmadığı süreçler akademik kazanım, yöntem ve geri dönüşler anlamında denetlenemez ve kontrol edilemez süreçler olmaktadır. Bu sebeple staj ve benzeri uygulamalar ile desteklenmeye çalışılan mesleğin uygulama boyutu, eksikliği kapatmakta yeterli değildir.

Uygulamalı bir alan olan içmimarlık mesleğinin insan kaynağı yetiştirmekle sorumlu olan üniversiteler bu anlamda sıklıkla kritik edilmektedir. Meslek yaşamına atılan mezunlarımızın ve işverenlerin sıklıkla dile getirdiği eğitim eksikliği; mesleğin uygulamaya yönelik bilgi ve beceri boyutunda ortaya çıkmaktadır. Yapılan müfredat çalışmaları, meslek odası ile yapılan görüşmeler, içmimarlık bölüm başkanları toplantısı ile bu eğitim eksikliğinin

içmimarlık bölümlerinin tamamında bir sorun olarak kabul edildiği görülmektedir. İçmimarlık eğitiminde uygulamaya yönelik bu eksikliğin Üniversite-sanayi işbirliği ile oluşturulacak yeni bir eğitim modeli aracılığı ile çözümlenebileceği görüşü bu çalışmanın altyapısını hazırlamıştır. Bu proje kapsamında üniversite ve sanayi farklı kendi bakış açıları ve uzmanlıkları doğrultusunda içmimarlık eğitimi alan öğrencileri teorik ve uygulama anlamında desteklemektedir.

Uygulama Odaklı Bir Model

İçmimarlık disiplininin uygulama süreçlerinde, malzeme kullanımı ve teknoloji yetkinliği ancak sanayi işbirliği ile öğrencilerin üretim süreçlerine gözlemci ve uygulamacı olarak katılımı ile mümkün olabilecektir. Mobilya, içmimarlık disiplininin ayrılmaz bir parçasıdır. İç mekân biçimlenişinin önemli bir unsuru olan mobilya ile ilgili teorik bilgiler ve mobilya tasarımı ile çalışmalara üniversitemizde gerek tasarım ve stüdyo derslerinde gerekse teorik derslerde yapılmaktadır. Fakat iç mekân biçimleniş açısından çok önemli olan bu tasarım unsurunun uygulamasına yönelik teknik bilgi, malzeme bilgisi, uygulama detayları ve üretim süreçlerine ait bilgiler eksik kalmaktadır.

Bu eğitim işbirliği, içmimarlık disiplini içerisinde önemli yer alan ahşap uygulamaların imalat süreçlerine yönelik olarak tasarlanmıştır. İç mekân uygulamalarında kullanılan ahşap imalatların eğitim süreci kapsamında çalışılması hedeflenmiştir. Bu amaçla Ankara'nın ahşap imalat merkezi olan Sitelerde büyük ölçekli üretim yapan, ulusal ve uluslararası projelerde tasarımcılar, mimarlar ve içmimarlar ile çözüm ortağı olarak projelerde görev alan Arcora Mimarlık, İnş. Turz. Mob. San. Tic. Ltd. Şti. ile üniversite-sanayi işbirliği modeli ile eğitim ortaklığı projesi ile A.G.A. Arcora Garaj Akademi hayata geçirilmiştir. Projenin finansmanı üniversite-sanayi işbirliğinin sanayi ayağını temsil eden Arcora Mimarlık, İnş, Turz, Mob, San. Tic. Ltd tarafından karşılanmaktadır.

Bu kapsamda Ankara, Sitelerde Arcora firmasına ait bir atölye uygulama eğitim atölyesi olarak düzenlenmiştir. Atölye içerisinde 30 öğrenci uygulama odaklı dersler alabilmekte ve sürece etkin olarak katılabilmektedir (bkz. Görsel 1, Görsel 2).

İçmimarlık uygulamalarında ahşap imalatlar önemli bir yer almaktadır. Ahşap imalatlar, üretim detayları, malzeme bilgisi ve üretim süreçlerinin en etkin biçimde gözlemlenebileceği, sürdürülebilir bir yapı unsurudur. Bundan hareketle ahşap malzeme, ahşap uygulamaları ve üretim süreçleri teorik dersler aracılığıyla üniversite ortamında öğrencilere aktarıldıktan

Görsel 1. Uygulama Atölyesinden Görünüm (<https://aga.arcora.com.tr/galeri>).

Görsel 2. Uygulama Atölyesinden Görünüm (<https://aga.arcora.com.tr/galeri>).

sonra, üretim planlaması, uygulama süreçlerine etkin katılım ve gözlem ile atölyede desteklenmektedir. Proje kapsamında, Başkent Üniversitesi İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümünde uygulama odaklı dersler müfredata eklenmiştir. Bu dersler İÇT 456 İçmimarlık Uygulama Atölyesi, İÇT 459 İçmimarlıkta Uygulama Çizimleri dersleridir. Bu derslerin müfredata eklenmesi ile içmimarlık eğitiminde uygulama yönelik süreçler tekrar akademik yaşamın içerisine dâhil edilmiştir. Uygulamaya yönelik dersler ile hedeflenen, içmimarlık öğrencilerine, ahşap esaslı hareketli ve sabit mobilya üretim detaylarına yönelik bir uzmanlık kazandırmaktır. Bu eğitim programı sonucunda öğrencilerimiz, meslek yaşamına atılmadan önce

uygulama deneyimine sahip olabilmekte; bu alanında çalışan uygulayıcılar ile tanışmakta ve mesleki çevresini oluşturmaya başlamaktadır. (bkz. Görsel 3).

Görsel 3. Atölye Ders ortamından görünüş (<https://aga.arcora.com.tr/galeri>).

Üniversite ortamında alınan teorik ve tasarım odaklı eğitimin uygulama bilgisi ve tecrübesi ile atölye ortamında desteklenmesi projenin temel hedefidir. Tasarım süreci sonunda, uygulama aşamasında tasarım ürününün “yerinde ve yaparak öğrenme” yaklaşımından yola çıkarak, üniversite-sanayi işbirliği aracılığıyla ahşap imalatına ilişkin teorik ve pratik bilginin anlamlı, kalıcı öğrenmeyi sağlayacak biçimde aktarılacağı bir eğitim modeli ortaya çıkmıştır. Geliştirilen üniversite-sanayi işbirliği Projenin üniversite ayağında Başkent Üniversitesi İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, sanayi ayağında ise Arcora Mimarlık, İnş. Turz. Mob. San. Tic. Ltd. Şti. bulunmaktadır. Bu model İç mimarlık eğitimi için de Türkiye de ilk defa uygulanan öncü bir eğitim model olma özelliğini taşımaktadır.

Yöntem ve Süreç

Proje kapsamında uygulama odaklı bir öğrenme modeli geliştirilmiştir. Yapararak ve yaşayarak öğrenme sürecinde; öğrenen birey, öğrenme sürecinin sorumluluğunu taşır. Bu süreçte karar alma ve öz düzenleme yapma fırsatı bulur ve zihinsel yeteneklerini kullanır (Açıkgöz, 2003: 55). Bu nedenle eğitim kurumlarının pratiğin öne çıktığı, yaparak ve yaşayarak öğrenmenin olduğu ortamlar haline gelmesi çok önemlidir. Özellikle içmimarlık gibi uygulama odaklı bir disiplinin yaparak öğrenme modeli içerisinde yer alması çok daha önemlidir. Ancak bu yaklaşım, ülkemizde ve dünyada içmimarlık

eğitimde yaygın biçimde kullanılan bir model değildir. Değişen eğitim sistemleri ile uygulama alanları giderek azalmıştır. Yapararak öğrenmenin yaygın bir biçimde kullanılmamasının temel nedenlerini Schank, (1996: 300) şöyle açıklamıştır; “yapma” eyleminin sınıf için aktif öğrenmeye dönmesi için, sınıf ortamında gerekli ve tüm alanlar için tanımlanması gerekir. Bu da gerekli araç-gereçler, teknik donanım ve fiziki koşulların sağlanmasını gerektirir. Schank (1996: 312), bu koşullar oluşturulduğunda yaparak ve aktif öğrenmenin kolayca ve hızlıca gerçekleştirilebileceğini vurgulamaktadır (bkz. Görsel 4).

Görsel 4. Yerinde ve yaparak öğrenme sürecinden bir görünüş (<https://aga.arcora.com.tr/galeri>).

Psikolojik açıdan bakıldığında gerçek hayatta öğrenme öğrenmenin en etkin biçimi olarak kabul edilir. Gerçek hayat yaparak öğrenmenin olduğu en doğal ortamdır. Doğal öğrenme ihtiyaç duyulduğunda gerçekleşir ve bu öğrenme durumunda motivasyon hiçbir zaman problem oluşturmaz. Öğrenciler kendi öğrenme süreçlerine aktif olarak katıldıklarında motivasyonlarının yükseldiği ve başarılarının arttığı bilimsel çalışmalar ile ispatlanmıştır. (Açıkgöz, 2003: 58).

Gülbahar, Avcı ve Kalaycı (2012: 301) yaptığı çalışmada aktif ve işbirlikli öğrenmenin en etkin ve kalıcı öğrenme biçimlerinden biri olduğunu belirtmiştir. Yapararak ve yaşayarak öğrenme sürecinde, bilgi aktarmaktan çok bütünsel öğrenme söz konusudur. Yerinde ve yaparak öğrenme modeli ile teorik bilgi ile uygulama arasındaki ilişkinin kurulması, farklı disiplinlerden kişilerle ilişki kurulması, iş yaşamı içerisinde tecrübe kazanma, akademik beceriler dışında beceri kazanma, kişisel deneyim kazanma gibi çok farklı noktalardan desteklenen kazanımlar elde etme imkânı mümkündür.

Geliştirilen uygulama odaklı eğitim programında teorik eğitimler üniversite ortamında uygulama odaklı eğitimler ise derslik ve atölye ortamında verilmektedir. Öğrenciler verilen tasarım problemi ile ilgili olarak yaratılan mekânın ölçülerini yerinde almaktadır. Mekâna ait verileri yerinde ölçü olarak belirledikten sonra, verilen tasarım problemlerinin mekânsal çözümlerini geliştirmek amacı ile tasarım süreci yaşamaları beklenmektedir. Öğrencilerin tasarladıkları ürün ve mekânlar ders yürütücülerimiz ve uygulamacılarımız tarafından değerlendirilmektedir. Proje çerçevesinde, gerekli görülen alanlarda, projenin üretim süreçlerine hazırlanması için revizyonlar yapılması istenmektedir. Proje ve üretim planlamasında revizyonlar tamamlandıktan sonra üretim süreçlerine yönelik çalışmalar başlamaktadır. (bkz. Görsel 5).

Görsel 4. Tasarım süreçleri öncesin mekânsal verilerin analizi (<https://aga.arcora.com.tr/galeri>).

Tasarlanan ürünlerin üretim planlaması, malzeme listeleri, maliyet analizleri konusundaki çalışmalara etkin olarak katılarak süreçlere dâhil olmaktadır. Üretim aşamasında, tasarlanan ürünler ile ilgili tüm süreçlere etkin biçimde katılacak mavi yakalı çalışanlar ile birlikte üretime doğrudan katılmaktadırlar (bkz. Görsel 6, Görsel 7).

Görsel 6. Üretim süreçlerine katılım (<https://aga.arcora.com.tr/galeri>).

Görsel 7. Üretim süreçlerine katılım (<https://aga.arcora.com.tr/galeri>).

Farklı ahşap malzemeler ve farklı üretim detayları kullanılarak birçok farklı ürünün üretim süreçleri gerçekleştirilmiştir. Ders kapsamında öğrencilerimiz, laminat mobilyalar, kaplamalı mobilyalar, farklı malzemeler ile üretilen kapı, tezgâh, süpürgelik, bunlarla ilgili üst uygulama işlemleri ve montaj sürecini yerinde ve yaparak deneyimlemiştir (bkz. Görsel 8, Görsel 9).

Görsel 8. Üretim süreçlerine katılım (<https://aga.arcora.com.tr/galeri>).

Görsel 9. Üretim süreçlerine katılım (<https://aga.arcora.com.tr/galeri>).

Üretim süreçlerinin her aşamasında aktif görev ve sorumluluk alan öğrenciler, tasarım sürecinin en başından ürünün son kullanıcı ile buluştuğu noktaya kadar süreci deneyimlemektedir. Yerinde ve yaparak aktif öğrenme modeli ile gerçekleştirilen bu üniversite-sanayi işbirliği projesi, içmimarlık ve çevre tasarımı disiplini açısından öncü eğitim modelidir. Öğrencilerine içmimarlık disiplininin uygulama süreçlerine yönelik önemli bir katkı sağlamıştır.

Sonuç

Bu çalışma üniversite-sanayi işbirliği modeli ile içmimarlık eğitiminde geliştirilen yeni eğitim modelini içermektedir. Yeni bir eğitim modeli, içmimarlık eğitiminde, eksikliği çok farklı platformlarda dile getirilen ve

tartışılan eğitimde uygulama eksikliğini tamamlamayı hedeflemektedir. Önerilen yeni eğitim modeli, akademik süreçler içerisinde örnek oluşturabilecek öncü bir modeldir. Güncel durumda içmimarlık bölümlerinin eğitim müfredatlarında ve ders içeriklerinde verilen teorik bilgilerin uygulamaya yönelik tamamlayıcı boyutu eksik kalmaktadır. Bu proje Üniversite – Sanayi işbirliği alandaki bu eksikliğin giderilmesine önemli bir katkı oluşturmuş olup eğitim alanında özgün bir model olarak literatüre önemli bir katkı sağlamıştır.

Üniversite-sanayi işbirliği ile geliştirilen modelde sanayinin de üniversite eğitim sürecine etkin katkı vermesi sağlanmıştır. Bu yenilikçi modelin özünü içmimarlık eğitiminde, teorinin pratik yaşama dönüşümündeki 'yerinde uygulama', 'yerinde görme' 'yaparak öğrenme' eylemi oluşturmaktadır. Geliştirilen eğitim programının dijitalleştirilerek yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Bu anlamda geliştirilen programın sadece proje katılımcıları tarafından değil, tasarım alanında eğitim ve uygulama gösteren diğer kurum ve kişilerin de yararlanabileceği şekilde yaygınlaştırılması hedeflenmiştir.

Özgün eğitim modelinde öğrencilere sağladığı kazanımın çok boyutlu olduğu çalışma sonucunda gözlemlenmiştir. Yerinde ve yaparak öğrenme yöntemi ile tasarlanan bir ürünün son kullanıcı buluşması noktasına kadar, planlama, üretim ve montaj tüm aşamaları etkin ve katılımcı yöntemlerle deneyimlenmiştir. Öğrencilerin uygulama süreçlerine aktif katılım, sanayi ortamlarının fiziki ve kültürel altyapısını gözlemlene olanağını yaratmıştır. Bu deneyim projede yer alan öğrencilerin, üniversite ortamından sonra iş yaşamına daha hızlı adapte olma süreçlerini hızlanmasına katkı sağlamıştır. Bununla birlikte projede yer alan araştırmacılar ve akademisyenlerin, uygulamalı eğitim modeli için geliştikleri ve bu yeni öğrenme deneyimini destekleyici ders materyalleri içmimarlık eğitim literatürüne önemli katkı sağlayacaktır. Bu anlamda projenin katkısı ile mesleki disiplinin geliştirilebilmesi ve ilerletilebilmesi mümkün olabilecektir.

Kaynakça

Acar D., Tugay O. (2007) “Üniversite-Sanayi İşbirliği Bağlamında Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin KOBİ’lerde Staj Olanakları: Burdur’da Bir Araştırma” Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi cilt 12/1, 1-12

Açıkgöz, K. (2003). Aktif Öğrenme. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları. 52-61

Bal, V., Yavuz, A. (2013). “Rekabetçilikte, Sanayicilerin Teknolojik Yenilenmeye İlişkin Görüşlerinin Üniversite-Sanayi İşbirliği Çerçevesinde İncelenmesi.” Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi, 5(2), 129-137.

Cengiz E. (2014) Üniversite-sanayi İşbirliği Üzerine Değerlendirmeler. Yükseköğretim Dergisi, 4 (1), 1-8. Retrieved from <http://dergipark.org.tr/yuksekogretim/issue/41242/498164> erişim tarihi: 01.08.2019

Cross, A. (1983). The educational background to the Bauhaus. Design studies, 4(1), 43-52.

Dündar, B., Yılmaz, H., ve Kara, Y. (2014) Mesleki ve teknik eğitimde üniversite-sanayi işbirliği protokolü yerel uygulama örneği: Yeniçağa. 21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3(8), 121-127.

Göker A. (2001) Ulusal İnovasyon Sistemi Açısından Üniversite Sanayi İşbirliği. MMO İstanbul Şubesi, Üniversite-Sanayi-Oda Ortak Etkinliği Üniversite-Sanayi-Oda ve Kamu Kuruluşları Arasında İşbirliği Nasıl Geliştirilir Paneli, 26-30.

Gülbahar, Y., Avcı, Ü., Kalaycı, E. (2012) “Yaparak Öğrenme: Hedefe Dayalı Senaryo Yaklaşımı’ Uygulamasına Bir Örnek” Eğitim ve Bilim, 37(165), 293-306

Gürel M., (2014). “Türkiye’de İçmimarlığın bir Hikayesi” Türkiye’de İçmimarlık ve İçmimarlar. Derleyen: Umut Şumnu İçmimarlar Odası Yayını. 21-26

Kaptan, B.B., (1998). İç Mimarlığın Oluşum ve Örgütlenme Süreci, Anadolu Sanat Dergisi, 8, 64-87.

Kaptan B.B., (2015) Akademik Yapı İçinde İçmimarlar ve Anadolu Üniversitesi Deneyimi. İçmimar, İçmimarlar Odası Yayını, 38, 64-71

Schank, R. C. (1996). Goal-Based Scenarios: Case-Based Reasoning Meets Learning by Doing. In: David Leake (Ed.), Case-Based Reasoning: Experiences, Lessons & Future Directions (pp. 295-347). AAAI Press/The MIT Press, 295-347

Şumnu, U., (2014). Türkiye’de İçmimarlık ve İçmimarlar. İçmimarlar Odası Yayını, 7-11

Vardar M. (1994). “Üniversitelerin Araştırma İmkânları, Üniversite-Sanayi İşbirliği Konusundaki Görüşleri Ve Sanayiden Bekledikleri”, İTÜ Türkiye Üniversite-Sanayi İşbirliği Birinci Şurası., 120-131

Görsel Kaynakları

<https://aga.arcora.com.tr/galeri>